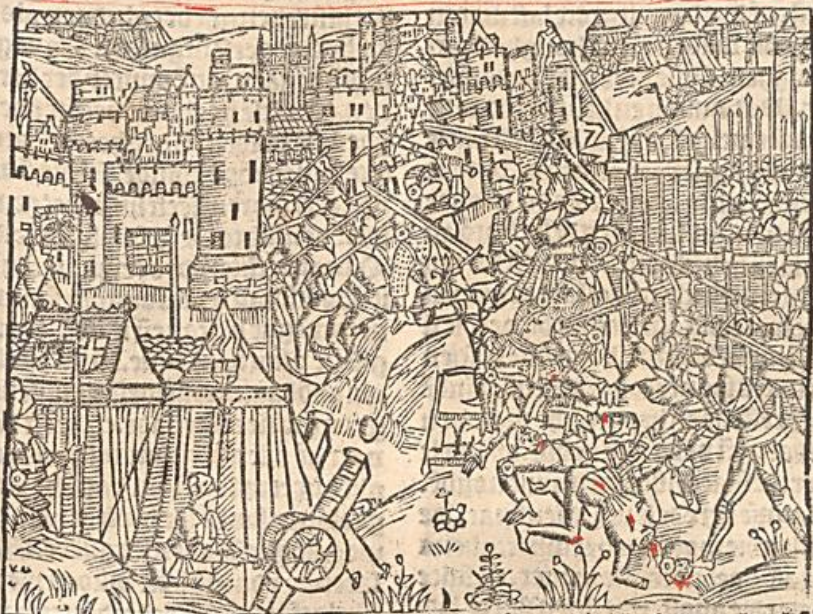

Hier soude staen een opēbaringe vā xpō en sijnre lieuer moedē en sint pieter

Hier begint dat eerste capittel des
seften boecs. in welchen men bekennt
hoe onse ghesontmaker ih̄s mit sijn
lieuer moedē en mit apostel sinte pi
ter hezopenbaerde eenē cerbare pue
ster ghehietē iudas. en seide he die ia
he waer om die kerstē in so groot v
duet en liden waren. en hoe si victorie
vtrighen souden binnen viij daghen
waert dat si penitencie daden. en oec
hoe die speer gheuonden wert.

Werf laech dat die ouerste
goetheit gods die fransoy
sen in antiochie niette hel
pen ghecomē en waer. tē
waer niet moghelic gheweest datter
een afslisf onthoude hadde. wāt van
alle menschen waren si blaten en hem
seluen en mochten si niet helpē. Dus
doen si alle wāhoepren om te leuē en
een peghelichē tot steruen berepde.

soe heeft god die ghesontmaker hē be
lieuet te opēbaren eenē dāen puester
ghehietē iudas. Doē hi opeen nacht
slep in onser lieuer vrouwe kerstē dā
quā voer hē onse here ih̄s xps. en sijn
lieue moeder maria met sinte pieter.
Onse here seide totten puester. en hēt
ghy mi niet. Die puester antwoerde
neen wie sijt ghi here. Als die puester
die vracchde. soe opēbaerde daer een
crups int voerhouet des ghesontma
kers. Doen vracchde onse here wēt.
en kent ghi mi noch niet. Die puester
antwoerde. niet ands en kenne ick v
dā dat ic sie dat crups in v hoeft als in
den beede opemen pleecht te maken
in die ere ons heren ih̄s xpi. En onse
here seide tot hē. Siet ic bint selue Als
die puester hoerde dattet os here waf
ter stont voechde hi hē seluen tot den
voeten ons heren oetmoedelic biddē

de dat hi doch te hulpen quame sinen
kerstenē dpe daer in grote last waren
teghē die viāden en vā hongher ver
ghinghen. Onse here seide tottē prie
ster. Wat dunct u en heb icse tot noch
toe niet wel geholpē. wāt ic heb hē die
stat upce geleuert. en heb hē victorie
ghegheuen in allen strien die hē ouer
gecomen sijn int beleg deser stads an
tiochien heb icse ontfermt. en nu ten
laetsten heb icse in die stad geholpen
Alle die tribulacien en wedspoet die si
ghelede hebben die heb ic late gesien
om dat si soe veel ontspreklike sondē
m; kerstenē en heydensche vrouwen
gedaen en volbracht hebbe. dpe welc
seer meschaechlic sijn in minen oghē.
Als onse here dese woorden sprac. soe
vielen die moed des barmherticheits
die ald goetdierenste maget. en sinte
pieter die apostel tot sinen voete. bid
dende dat hi sijn volc ontfermē wilde
En sinte pieter ond and woerden he
uet ghesproken ald? O here ic danc u
dat ghū mīn hert wed gegheue hebt
in die macht dīnre knechten. welke
hert om die boesheyt der gheenre die
daer in woenden dus veel iaren met
sinchenheden der heidenē besmet is
gheweest Hier van vbliden hē die en
ghelē indene ewigen leue en mīn ge
sellen die apostelē. Doe seide onse hee
re dē priester. gaet en segt mīn volck
dat si hē wed herent tot mi. ic sal mi we
der keren tothē en binne vijf daghen
sal ic hē seyn den hulps genoech. en d;
si alle daghe singhē dit respons. Con
gregati sunt inimici nri et gloria. zc.
Alheel mettē versen Dispe illos. zc.
Dit visioen geschiet wesende Die eer
waerdige priester recht oft hū wt sijn
slacp gewect hadde gewest ontsprac

en met wtgherechten armē tot god he
uet hi sulchen ghebet ghedaen als hē
die heilige geest ingaf. En des dages
is hi ghegaen tottē pincen der kerste
nen. en vātse voert alor verchende te
ghen die viāden en begheerde dat mē
le te samen ropen soude En als si dus
vgaderen waren heeft hūse met eenen
blidē aensichte toe gesproke en seide.
O voer verchters des ewighē conics
ic vboetschap u van ons ghesontma
kers weghē bliscapē vuerchde en ic
gheue u sijn benedictie. en ist sake dat
ghi onddanich wilt wese ghisult vcris
ghen gracie en genade. en heeft daer
voer hē allen vrelt sijn visioen dat hē
ghebueret was. en om dat si hē te bat
ghelouen soude soe heeft hi noch dese
woerde ghesproken segghede. En oft
laet waer dat ghi dit visioen niet en
ghelouet en vmoedet datter valsche
ware daer si waer is. so wil ic mi daer
toe vbindē alsoe als u ghelouen sal.
en ist laet dat ic in dit stuc lo ghenach
tich gheuonde werde. soe doet mi aen
alle die pijn die ghi condit bedencken.
Doe beual die bisschop van ports dat
men dat heilige crispshalen soude en
dat heilige euāgelie op dat die prieste
re swere soude in die teghewoerdich
van hē allen dat sijn dinghē waerach
tich sijn en niet valsche welc alsoe ghe
daen is. En om dat die godlyke goer
heit dat een goet metten anderē ver
meerderē woude ende sijn bedioefde
knechte meer vblidē. so geschiedet d;
ter een pelgrē gheheten pieter biden
ghenē was die dit visioen tegewoer
dichē van hē allen vrelt heeft. welke
pieter seide O volc des herē en knech
ten des ouerste gods. Hoert doch mi
newoerde en doet op voren om nite

vstaen. Het gebuerde op eens nacht
 doen wi noch int beleg lagen voerde
 Stadt. dat sinte andries die apostel mi
 opbaerde en seide. Goede mā hoert
 na mi. En ic seide wie sijt ghi here. En
 hi antwoerde. ic bin andries die apos-
 tel en seide voert. O sone als ghi nu
 toet in die Stadt en ghise hebt in v ge-
 welst so gaet haestelic tot sinte peters
 hierin die plaetse die ic v wilsal. en
 daer sult ghi vinder de speer met wel-
 ken die syde ons gesontmakers was
 doerboert aē die galge des cruces. Ic
 en doot niet op die tijt niet te kenen ghe-
 uen wantter die apostel sinte andries
 nu alle te kenen gaf. en oec so vmo-
 de ic datter mi ghedioet was. mer nu
 vā deser nacht so heeft hi hē wed mē
 gheopenbaert segghende. Coet sal
 v wijen die stede daer dat speer vbo-
 gen leyt als ic v beloefde hier om hae-
 ket v om d; wter aerde te halen. wāt
 die ghene dier hebbē en voeren sullē.
 dien sal die victorie ghegeuen werde.
 En die apostel sinte andries toede mi
 die stede. tot welckē ic beghere dat ghi
 doch comē wilt en helpēse mi daer wt
 treckē. En als si bereit waren om der
 waert te gaen so heeft hi andwerf be-
 ghinnē te segghen. Sinte andries die
 apostel ontbiet v dat niemant velen
 oft wāhopen en soude. mer een yege-
 licheit hē bereidene en sijn bichtspiekē
 en penitentie doen vā sijn quade wer-
 ken wāt binnen vijf dagē sult ghi we-
 der victorie hebben vā uwen viaden
 Als sy dit andwerf hoerden so sijn sy
 noch meer vblint geweest louende en
 danckende god dat hi hē gewaerdich
 de te troesten sijn bedioefde diens.
 En ter stont so ghingē si in sinte pio-
 ters kercke begherende te siē die ste-

de daermē die speer soude vinden En
 als si daer quamen soe ordinerden si
 xxx. mānen om te grauen. en arbeidē
 daer vāden merghē totter vespertijt
 toe. en alst god gheliefde so vonden si
 die speer en vbliden hē alte ster seggē-
 de en singhende. Te deū laudam? en
 gloria in excelsis. &c. Dus vtroest en
 vblit wesende altsamen hebbē si ge-
 sworen dat nyemāt van hē allen ont-
 eenighe tribulatie wille oft wedspoet
 vlien soude oft van die pelgremaetse
 des heilichs grafs die si begonnē had-
 den niet wiken en soude En doen dat
 ghemeeen volcsach en hoerde d; haer
 ouerste desen eet ondinghe van mal-
 rand namē soe vbliden si hē alte seer.
 en gauen malcand goedē moet. en eē
 peggelic vmaecte hē van die godlike
 hulpe die si betrouwelsē vwachtede
 waren. Ende op dien nacht sach men
 daer vier comē vanden hemel indē re-
 ten der turcken Doer welcke tekenē
 si alte vuaert warē. en bisond die tunc-
 ken in wyens tenten dattet geualent
 was. Mer die turckē begonnen te p-
 pheterē dat namaels gebuerde. wāt
 dat vier dat vanden hemel quā was
 den toom gods. en dat quā wten we-
 sten dat bereikende der frālopfen sca-
 re. doer dē welcken hi die wrake sijn-
 toers wraht. Die ouste die dit ter her-
 ten toghē begōnen hare toom wat te
 slissen en in haer tpiāschap te slappē.
 Mer wāt dat ghetal der dwalen otal-
 licis soe wasser daer veel dies niet en
 achteden. mer sy beriepen dicwyl die
 herstenen en behoundenē. soe dat sy
 nacht noch dach en rustedē. waer ont
 die ouste en wijste een nuiter lierē ma-
 ken tusschen hē en die turckē op dat si
 so vuisoudē sijn vā die bestomminghē.

Op eenen dach gheueft dat si die ker-
stenen soe swaerlic bespronghen d; sy
drie gesellen op eenen toom besingel
den d; daer voer tcasteel lach. waer
al die twee soe seer ghequerft werden
dat sy dē toom rupinde. en als si daer
buten quamen namen sy se en othall-
den se. **M**er die derde bleef ten auont
toe optē toom sterckelijc wedstaende
en sloech daer twee turckē doot. mer
ten laetste en mocht hys nyet lāgher
houdē en si creghen hē en sloegen hē
thoest af. **A**ls dese ghesellē noch leefde
soe hadde boemont gaerne ontset ghe-
daē. mer hien mochte daer niet leuē
de wt crighen. wāt si en waren niet al-
leen vāden viāden belast mer oec vā
den groten hōger die si leden. **E**n boe-
mont veruoont welende gheboost die
stadt aen te steken aen die side daer d;
pallaes cassiaens was. om dat sy die
daer niet goet willich wt gaē wou-

den dā souden moeten rumen **D**it ge-
schiedende soe wert dat vier wterma-
ten groot vanden wint en die vlāne
wert soe sterck in haer seluen datter bi
nae twee dusent huisen vbranden en
oec veel kercken. **D**oe boemont sach
dat dit vier seer wackerde en veel sca-
den dede. soe wert hij in hē seluen alte-
seer bedroeft want hi soichde voer die
kercke vā onser lieuer vrouwe en sin-
te pieters die apostel. **E**n desen brant
duerde van sinerghens te drie vīe tot
die midder nacht toe. en die wint wed
om wapēde is d;e vlamme weder in
haer seluen ghekeert

In dit anderde capittel des seften
boecs beschryfmen hoe die kerstenen
wt leynden ambassaten tot **C**orbora-
den prince der turcken om hem te ont-
legghen en dach te beteykenen om te
strien en wat harder strengher woer-
den dat si onderlinghe hadden.

